

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

712.21

Szerző: Radványi Béla

Cím: A Szent Gellért-hegy jövője

Gellért-hegy

Idő

"1925"

Forrás:

Magyarország

Személy

Helyszám

Bn

1925. 12. 5.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Székesfővárosi házinyomda 1925

A Szent Gellért-hegy jövője

A Fővárosi Közlöny legutóbbi számában olvasható, hogy a főváros képzőművészeti bizottságában e hó 9-én szóba került Bánffy grófnak az az egyébként talán szép terve, amely a „Névtelen Hősök” szobrát nagyon helytelenül a Szent Gellért-hegy sziklás oldalában óhajtja elhelyezni. A bizottságban a kérdéshez belvárosi Horváth Károly, Petrovác Gyula, Homann Bálint, Kiss Menyhért bizottsági tagok, Kertész K. Róbert államtitkár és Lieber Endre tanácsnok szóltak hozzá. Megjegyzéseik teljesen helytállóak voltak, de nem hallottunk egy hangot sem, amely a Szent Gellért-hegy védelmére kelt volna.

Már pedig ez a hegy — a budapesti Dunapartnak ez a legszebb ékessége — két igen fontos szempontból igényelheti a főváros közönségének megkülönböztetett figyelmét és védelmét.

Az egyik szempont a hegy — a fővárosnak természetadta gyönyörű dísz — eredeti alakjának és pedig főképpen festői szép, sziklás homlokzatának változatlan, érintetlen, sértetlen megőrzése. Halálos félelem fog el, ahányszor a szobor- és szikla tervek tömegében minduntalan felmerül a Szent Gellért-hegy, — sőt annak éppen a sziklás oldala — mint olyan hely, amelyet a jószágos Uristen gyönyörűnek teremelt, amelyhez tehát a többé-kevésbé gondolat-szegény terveket odaragasztják, hogy legalább a szép keret emelje a kevésbé sikerült műveket. Ki törődik azzal, hogy ezzel jóvátehetetlenül tönkreteszik azt a szép sziklafajlat, amelyhez hasonlóval, ilyen előnyös helyen más nagy város nem díszelkedhet.

Hogy mit jelentenek ezek a tervezgetések, azt életemben jellemzik Kertész K. Róbert államtitkárnak a bizottságban mondott szavai. „Minél kevesebbet óhajtának lefaragni, hogy a monumentalitást, a természeti szépséget és az eredeti miliőt összeegyeztessék.” Távol áll tőlem az a szándék, hogy az államtitkár ur szavait kinyoíjam csak a magam álláspontját szeretném alátámasztani azoknak boncolásával és oly módon való kitergetésével, ahogy a dolgot én látom.

Tehát lefaragni! Igaz, hogy minél kevesebbet, úgy mint ahogy a Szent Gellért-szobornál is minél kevesebbet faragtak le azokból a sziklákból, amelyekkel utóbb a Döbrentey-téri szép kis parkot díszítették fel gazdagon. Am a Szent Gellért-szobor alá építettek a lefaragott helyébe borzalmas műsziklákat, amelyeket vízesésnek kellett volna jótékony moszattal beszőni, de a vízesés is művízesés, tehát nem működik és nem akad kertészember, aki a várt moszat pótlásaként repkénnyel takarná be ezt a valódi szikla helyébe épített förtelmes műszikla-csoportot.

És a monumentalitást akarják összeegyeztetni a természeti szépséggel és az eredeti milióval. Vagyis a pompás sziklák gigászi monumentalitásával a szobor monumentalitása fog küzdeni. Vajon melyik kerül ki győztesen ebből a küzdelemből? Elhisszük, hogy a tervező művészeknek van elképzelő-tehetségük, de a vázlatban jól érvényesülő tervek kivételben igen gyakran váltottak már ki keserves csalódást, még magukból a tervező művészekből is. Nekünk pedig nem szabad kockára tennünk egy ilyen eléggé meg nem becsülhető természeti kincsünket.

Igen, foglalkozni kell a Szent Gellért-hegy rendezésével, mert abban a rendezetlen állapotában, amelyben most van, nem maradhat ez a szent hely. Különösen a felső felén valósággal balkániak az állapotok. Méltóztassanak rászabadítani a fővárosnak kitűnő kertészgazgatóját, hogy a rendezetlen részét, fekvéséhez és jelentőségéhez méltóan, parkoztassa, útjait rendeztesse.

Ilyennek kell a Szent Gellért-hegy jövőjét elgondolnunk. A művészeknek ide törekvésüket, mint természetesen, nem csodálhatjuk, mert hiszen minden művész igyekszik saját művét minél előnyösebben elhelyezni. Az illetékes hatóságoknak és testületeknek (mint például közmunka tanács, fővárosi tanács, illetékes bizottságok, Szent Gellért-Egyesület, Történelmi Társulat, Turista-Egylet stb.) azonban érelyesen a sarkukra kell állaniuk és egyszerűen mindenkorra, végérvényesen elhárítani minden ilyen szépségromboló és kegyeletstörtető kísérletet.

A Névtelen Hősöknek pedig emeljenek emléket az C színház-téren, a parlament elé, vagy a Szabadság-téren, az irredentaszobrok társaságába. Ez a hely nem lesz hozzájuk méltatlan és így a Gellért-hegy természeti szépségéből se kell semmit lefaragni.

Radványi Béla